

การรู้จักพอประมาณ : หลักสำคัญของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การทำเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ดีต้องเกิดจาก
ความสมัครใจหรือความต้องการของตนเอง

คนส่วนใหญ่มักเข้าใจว่าการทำกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงต้องเริ่มต้นด้วยการออมซึ่งเป็นสิ่งที่ดี แต่หากดำเนินการไปโดยปราศจากความรอบคอบก็อาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อตนเองและบุคคลอื่นได้ ตัวอย่างเช่น สมมุติว่าสัปดาห์หนึ่งนักเรียนจะฝากเงินกับคุณครู 10 บาทซึ่งเป็นมติเสียงส่วนใหญ่ของชั้นเรียน แต่เท่าที่การฝากเงินดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อเสรีภาพของเด็กที่มีฐานะยากจนอื่นๆ ซึ่งไม่มีเงินแม้แต่จะทานข้าว การทำเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องการออมเช่นนี้เรียกว่า “เศรษฐกิจพอเพียงแบบหลงทาง” เนื่องจากนักเรียนบางส่วนถูกบังคับให้ต้องนำเงินมาฝากกับครูโดยที่ตนเองได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง การทำเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ดีต้องเกิดจากความสมัครใจหรือความต้องการของตนเองฉะนั้นวิธีการออมเงินที่ดีจึงควรเข้าใจในเบื้องต้นก่อนว่าฝากเงินแล้วได้รับประโยชน์อะไรบ้าง มีเหตุผลอย่างไร และมีภูมิคุ้มกันอย่างไรเมื่อได้หลักคิดแล้วก็จะเกิดองค์ความรู้และกระทำเป็นประจำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งในที่สุดเศรษฐกิจพอเพียงก็จะทำให้เกิดความมั่นคงและความยั่งยืนแก่บุคคลนั้นสืบไป

ความพอประมาณสามารถนำมาใช้กับบุคคลทุกประเภทในทุกมิติเพราะความพอเพียงเป็นหลักคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี เช่น นอนอย่างพอเพียงทำอย่างไร กินอย่างพอเพียงทำอย่างไร เป็นต้น หากเกินความจำเป็นก็คือความไม่พอประมาณนั่นเอง นอกจากนั้นความพอประมาณต้องไม่สร้างความเดือดร้อนหรือก่อให้เกิดผลกระทบใดๆ แก่ผู้อื่นด้วย

องค์ประกอบที่มีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงไปยังสถานศึกษาประกอบด้วย งบประมาณ แผนงาน อาคารสิ่งปลูกสร้าง วัสดุอุปกรณ์ อัตรากำลังบุคลากร (รวมทั้งวิทยากรในท้องถิ่น) หลักสูตรการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

แนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

แนวทางที่จะส่งเสริมให้เกิดการนำเอาแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียงเข้าไปสู่สถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยภาคีต่างๆร่วมมือกัน โดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นแกนหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปยังสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่สถานศึกษาและภาคประชาชนไม่ว่าจะเป็นประชาชนชาวบ้านหรือผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ก็มีบทบาทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกิจกรรมซึ่งเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภายในท้องถิ่น ทั้งนี้องค์ประกอบที่มีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงไปยังสถานศึกษาประกอบด้วย งบประมาณ แผนงาน อาคารสิ่งปลูกสร้าง วัสดุอุปกรณ์ อัตรากำลังบุคลากร (รวมทั้งวิทยากรในท้องถิ่น) หลักสูตรการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสำคัญ